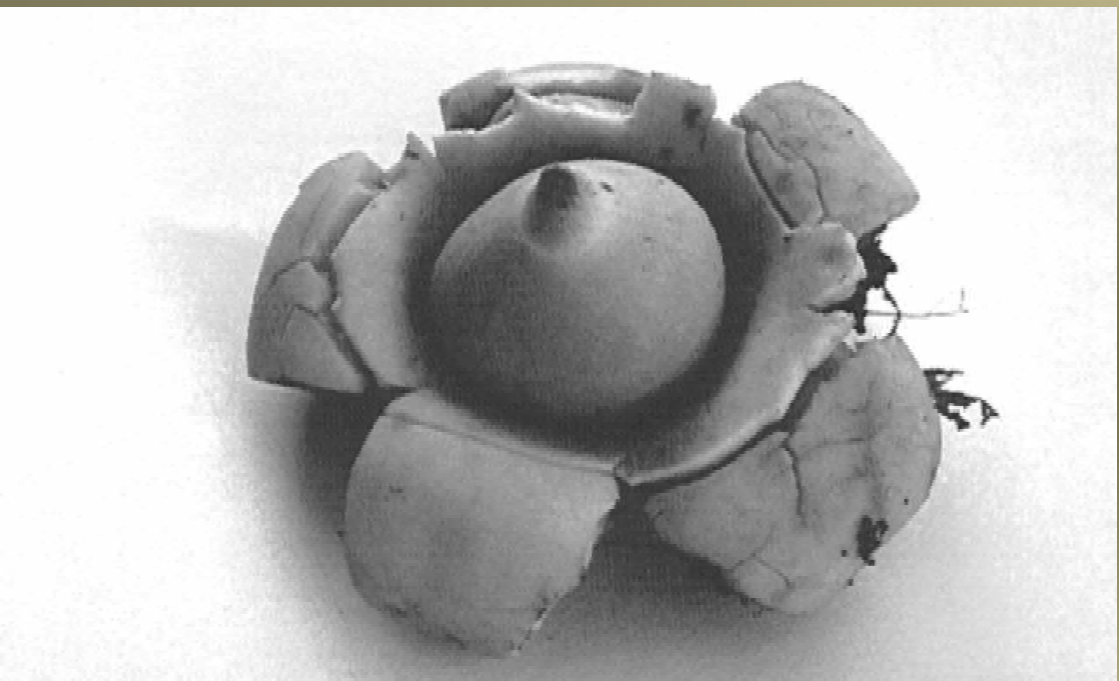

25ste jaargang, nummer 4 | December 2023

De Aardster

Paddenstoelenwerkgroep Westhoek

Inhoud

Gedrevenheid	61
Tussendoor-waarnemingen	62
Heel merkwaardige driehoeksrelatie	68
Blanke pronkridder - <i>Tricholomella constricta</i>	70
Populieridderzwam - <i>Tricholoma populinum</i>	73
Excursie 07/10/2023	77
Excursie 21/10/2023	78
Excursie 11/11/2023	80
Excursie 18/11/2023	81
Excursie 09/12/2023	84
Workshops	85
Excursiekalender 2024	86
Mush-Room's 1 ^{ste} kwartaal 2024	88
Excursies 1 ^{ste} kwartaal 2024	88

Gedrevenheid

Waar we tevreden waren dat het eindelijk begon te regenen zaten al gauw veel mensen met de handen in het haar. De wateroverlast eiste zijn tol en velen zaten in de miserie, vooral ook in de Westhoek.

Terug waren er veel mooie en bijzondere waarnemingen dit jaar. Dat is niet enkel het gevolg van een overvloedig vochtige herfst, maar ook door de gedrevenheid van de deelnemers die tijdens en na de excursies degelijk werk verrichten.

Volgend jaar gaan we op een zelfde elan voortbouwen met een rijk gevulde excursiekalender.

Geniet met familie en vrienden van een zalige kerst en een spetterend einedejaar.

Verder wens ik jullie allen een aangenaam én vooral gezond 2024, met veel paddenstoelenplezier.

Namens het bestuur van de PWW.

Pol Debaenst

Lidgeld PWW 2024

Het lidgeld voor 2024 bedraagt 8,00 euro.

Gelieve het bedrag over te maken, **graag vóór 1 februari 2024**, op het IBAN-nummer BE50 4745 2176 1118, met bankcode BIC: KREDBEBB.

Tussendoor-waarnemingen

Deelnemers: I. Antonissen, J. Boonefaes, P. Debaenst, M. Decousse-maker, M. Detollenaere, J. Launoy, H. Nottebaere, W. Slosse, C. Van Den Broeck, G. Van den Steen.

03/10/2023 | Garzebekeveld, Adinkerke

Botryobasidium conspersum - Grijswit trosvliesje D0.16.24
Brevicellicium olivascens - Grauwgeel dwergkorstje
Ceriporia purpurea - Paarse wasporia
Fibulomyces mutabilis - Vergelende vlieszam
Granulobasidium vellereum - Winterelfendoekje
Peniophorella praetermissa - Kransbekerharskorstje
Phanerochaete sordida - Groezelig huidje
Heteroradulum deglubens - Wrattige waskorstzwam

06/10/2023 | Eversambos, Stavele (Alveringem)

Agaricus osecanus - Sneeuwwitte anijschampignon D0.48.42
Amanita inopinata - Zwarte amaniet (foto p. 63)
Lactarius circellatus - Haagbeukmelkzwam
Pholiota conissans - Stoffige bundelzwam
Pholiota gummosa - Bleekgele bundelzwam
Abortiporus biennis - Toefige labyrinthzwam
Daedaleopsis confragosa - Roodporiehoutzwam
Phellinus pomaceus - Boomgaardvuurzwam
Postia tephroleuca - Asgrauwe kaaszwam
Rigidoporus sanguinolentus - Bloedende buisjeszwam
Taphrina alni - Elzenvlag
Kuehneromyces mutabilis - Stobbezammetje D0.48.44
Russula betularum - Roze berkenrussula
Tubaria dispersa - Meidoorndonsvoetje
Ceriporia reticulata - Bosnetje
Clavulina coralloides - Witte koraalzwam
Laxitextum bicolor - Tweekleurige korstzwam
Scleroderma bovista - Kale aardappelbovist

Zwarte amaniet (*Amanita inopinata*) (foto: P. Debaenst)

06/10/2023 | Karthuiszduinen, Oostduinkerke

Pestalotiopsis adusta - —

C0.48.24

Tranzschelia discolor - Pruimenroest

10/10/2023 | Pistelbos, Veurne

Erysiphe prunastri - Sleedoornmeeldauw

D0.18.31

Diaporthe impulsa - Lijsterbesuitbreekkogeltje (imperfect stadium)

15/10/2023 | Calmeynbos, De Panne

Oxyporus populinus - Witte populierzwam

C0.56.42

Sidera lenis - Maanspoorstrookzwam

Subulicystidium longisporum - Priemharig korstje

Tomentella crinalis - Gestekeld rouwkorstje

Trechispora praefocata - Kristalnaalddwergkorstje

20/10/2023 | Forêt Domaniale de Tournehem, FR

Cantharellus cibarius - Hanenkam

Cantharellus cinereus - Grauwe cantharel

Craterellus cornucopioides - Hoorn-van-overflow

Craterellus undulatus - Kleine trompetzwam

Hebeloma radicosum - Geringde vaalhoed

Lentinellus cochleatus - Bruine anijszwam

Thaxterogaster purpurascens - Purperen gordijnzwam

28/10/2023 | Belgische militaire begraafplaats, Steenkerkestraat, Steenkerke

Agaricus campestris - Gewone weidechampignon D0.18.41
Hemimycena mairei - Wasplaatmycena
Phloeomana hiemalis - Stronkmycena
Pleurotus ostreatus - Gewone oesterzwam

28/10/2023 | Houtsaegerduinen, De Panne

Bourdotigloea vestita - Vaag trilkorstje C0.57.13
Cristinia helvetica - Klein krentenbrijkorstje
Hyphoderma setigerum - Barstend harskorstje
Hypochnicium cremicolor - —
Tulasnella pallida - Violette waaszwam

31/10/2023 | Kerkhofplein, Bellestraat, Gijverinkhove (Alveringem)

Lactarius blennius - Grijsgroene melkzwam D0.38.34
Lactarius fluens - Beukenmelkzwam

Grijsgroene melkzwam (*Lactarius blennius*), links en Beukenmelkzwam (*Lactarius fluens*), rechts (foto's: P. Debaenst)

04/11/2023 | Cabourdomein, Adinkerke

Clitocybe rivulosa - Giftige weidetrechtterzwam D0.16.23
Conocybe arrhenii - Geringd breeksteeltje
Lasiobolus cuniculi - Mestborstelbekertje
Geastrum coronatum - Forse aardster
Mutinus caninus - Kleine stinkzwam
Phallus hadriani - Duinstinkzwam

**09/11/2023 | Belgische militaire begraafplaats, Brouwerijstraat,
Hoogstade (Alveringem)**

Amanita muscaria - Vliegenzwam

D0.38.43

Cortinarius decipiens - Sombere siersteelgordijnzwam

Entoloma vindobonense - Zwartbruine satijnzwam

Gymnopilus hybridus - —

Leccinum scabrum - Berkenboleet

Lepiota subincarnata - Vaalroze parasolzwam

Rhodocollybia prolixa - Rossige collybia

Tricholoma fulvum - Berkenridderzwam

Gymnopilus hybridus, links en Berkenridderzwam (*Tricholoma fulvum*), rechts (foto's: P. Debaenst)

13/11/2023 | Houtsaegerduinen, De Panne

Agaricus cupreobrunneus - Bruine weidechampignon

C0.57.31

Clitocybe nebularis - Nevelzwam

Leucoagaricus littoralis - —

Macrolepiota excoriata - Rafelige parasolzwam

Mycena chloranta - Groene mycena

Geoglossum cookeanum - Brede aardtong

Geoglossum umbratile - Slanke aardtong

Helvella lacunosa - Zwarte kluifzwam

Otidea bufonia - Donker hazenoor

Bovista aestivalis - Melige bovist

29/11/2023 | Gemeentelijk natuurdomein Oosthoek, De Panne

Lepista personata - Paarssteelschijnridderzwam C0.57.31

Neolentinus cyathiformis - Korrelige taaiplaat

Paralepista flaccida - Roodbruine schijnridderzwam

30/11/2023 | De Doornpanne, Oostduinkerke

Agaricus silvaticus - Schubbige boschampignon C0.48.33

Baeospora myosura - Muizenstaartzwam

Clitocybe vibecina - Gestreepte trechterzwam

Conocybe tenera - Kaneelkleurig breeksteeltje

Deconica coprophila - Mestkaalkopje

Entoloma sericeoides - Bruine trechtersatijnzwam

Gliophorus psittacinus - Papegaaizwammetje

Hygrocybe insipida - Kabouterwasplaat

Coniophora arida - Dunne kelderzwam

Terana coerulea - Blauwe korstzwam

Dunne kelderzwam (*Coniophora arida*) (Foto: P. Debaenst)

Reuzenboomwrat (*Lycogala flavofuscum*) (foto's: D. Deschacht)

Heel merkwaardige driehoeksrelaties: zaadplant – zwam – zaadplant

H. Nottebaere, Sportlaan 7, De Panne

Tijdens een wandeling in de Perroquetduinen, Bray-Dunes (FR), begin juni 2023, vonden we met een groepje van onze PWW een heel zeldzame orchidee: het Vogelnestje (*Neottia nidus-avis*)
<https://observation.org/observation/274426184/>

Bij het Vogelnestje is er een driehoeksrelatie tussen de orchidee, een schimmel en een boom. Deze schimmel heeft niets te maken met de houtafbrekende orchideemycorrhizaschimmels waar vele orchideeënsoorten mee samen leven want de schimmel is hier een ectomycorrhizaschimmel.

Hoe zit het nu precies in elkaar? Het Vogelnestje is een mycoheterotroof. Dat wil zeggen dat de plant, hier een orchidee zonder bladgroen, zijn suikers haalt uit een schimmel. Het Vogelnestje parasiteert dus op een schimmel en deze behoort tot de Sebacinaceae, de familie waartoe de waskorstjes behoren. De waskorstjes zijn ectomycorrhizaschimmels op allerlei loof- en naaldbomen, dus zij halen hun suikers uit de boom. Men zegt van het Vogelnestje dat het een epiparasiet is want de plant neemt suikers uit een organisme dat zelf zijn suikers uit een ander organisme haalt.

We hebben die uiterst zeldzame orchidee gevonden, nu aan ons om op die plaats uit te kijken of er daar ook waskorstjes groeien. En ook aan ons om nauwkeurig te bepalen welke bomen in de omgeving groeien.

Een gelijkaardige driehoeksverhouding heeft men ontdekt in de Nederlandse Kennemerduinen tussen Stofzaad (*Monotropa hypopitys*), Narcisridderzwam (*Tricholoma sulphureum*) en Eik. Op alle andere plaatsen in de duinen vindt men Stofzaad samen met Geringde ridderzwam (*Tricholoma cingulatum*) in kruipwilgvegetaties en met de Muisgrijze ridderzwam (*Tricholoma myomyces*) in dennenaanplanten.

Ook hier uitdagingen voor onze werkgroep om op de plaatsen van die ridderzwamsoorten en die bepaalde bomen in de lente uit te kijken naar Stofzaad.

Klein en Rondbladig wintergroen (*Pyrola minor* en *P. rotundifolia*) groeien in Europa samen met zwammen van de geslachten *Tricholoma*, *Russula*, *Suillus*, *Tomentella* en Kruiwilg, Den en Eik als groene planten. In Nederlandse kruiwilgstruwelen groeit Wintergroen heel vaak samen met de Geringde ridderzwam (*Tricholoma cingulatum*). Hier moeten we misschien omgekeerd te werk gaan, waar we Wintergroen weten staan kunnen we in de herfst eens zoeken naar die specifieke ridderzwammen.

Zoveel boeiends te ontdekken in onze duinen...

Literatuur

<https://www.ecopedia.be/artikel/paddenstoelen-het-natuurbeheer-obn-preadvies-paddenstoelen-deel1-ecologie-knelpunten-en>

<https://www.ecopedia.be/artikel/paddenstoelen-het-natuurbeheer-obn-preadvies-paddenstoelen-deel2-mycoflora-natuurtype>

https://duinenenmensen.nl/wp-content/uploads/2014/10/Coolia554_pp171-174_Roobeek_stofzaad-1.pdf

Vogelnestje (*Neottia nidus-avis*)
(foto: P. Debaenst)

Blanke pronkridder – *Tricholomella constricta*

W. Slosse, Olieslagerijstraat 53, Waardamme

Waardamme centrum, 07/10/2023.

Groeiplaats:

Tuingazon met verdichte zanderige bodem. Paddenstoeltjes vrij diep in het substraat ingebed. De hoed komt nauwelijks boven het maai-veld uit. Dit is ongetwijfeld een gevolg van de vrij droge weersomstandigheden waardoor de groei geremd is. Een 20-tal exemplaren bijeen. De paddenstoelen lijken een voorkeur te tonen voor urineplaat-sen van honden.

De Blanke pronkridder behoorde tot 1992 tot het geslacht *Calocybe*. Op basis van de gestekelde sporen bracht men de soort vanaf toen onder bij het geslacht *Tricholomella*.

Macroscopie:

- Hoed wit, vlezig, glad en droog. Doorsnede grootste exemplaren 34 mm. Plaatjes heel smal aangehecht, wit met tegen de steel een hele lichte rozige zweem. Jonge exemplaren met wat velum aan de rand.
- Steel wit, vol, vlokkelig met een fijn vluchtig ringetje. Hoogte grootste exemplaren 43 mm; doorsnede 14mm. Geen verkleuring bij doorsnijden. Soms enigszins excentrisch. Steelbasis knotsvormig verdikt.
- Geur: vers duidelijk melig, later gewoon fungoïd.

Microscopie:

- Sporee: zuiver wit.
- Sporen duidelijk gestekeld, althans de meeste want er zitten eveneens gladde sporen tussen! Niet opgemeten gezien de typische vorm voor deze soort. In Melzer geen uitgesproken reactie, wel cyanofiel.
- Geen cystiden waar te nemen.
- Gespen aanwezig.
- Pileipellis: een cutis.

Ecologie:

In tegenstelling tot wat de verschijning van deze paddenstoelen in een banale dorpstuin doet vermoeden is de Blanke pronkridder een zeldzame verschijning.

In Nederland staat de soort zelfs op de Rode Lijst (2008) als ernstig bedreigd.

Verschillende auteurs wijzen op de uitgesproken voorkeur van de soort voor nitrofiële omgevingen.

De vindplaats in Waardamme bevestigt dit voluit: door ammoniak van hondenurine verdorde grasplekken.

In het Nederlandse Drenthe is één vondst bekend uit een weiland waar het exemplaar groeide op een urineplek van schapen.

Alle Belgische waarnemingen gebeurden in verstedelijkt gebied.

Saprotroof in loof- of gemengd bos, tuinen, parken, weilanden en ru-derale plaatsen.

Verschijnt van zomer tot begin winter.

Blanke pronkridders blijken taaie klanten. In de Waardamse tuin verschenen ze rond eind september waarbij ze droge groeiomstandigheden perfect het hoofd boden. Met de uitbundige regen in oktober ontwikkelden de paddenstoelen zich verder en verschenen er nog een vijftal extra groeiplaatsen. Half november staan de paddenstoelen er nog steeds (50-tal exemplaren) en is niet één exemplaar afgestorven. De oudste exemplaren staan er dus inmiddels bijna twee maanden!

Verspreiding:

⇒ Waarnemingen.be (enkel goedgekeurde) 10/2013-10/2023:

- 6 waarnemingen in België, uit Mariakerke (2015), De Panne (2016), Lier (2017 & 2021) en Dendermonde (2021) geregistreerd.
- Tweede waarneming voor West-Vlaanderen. De enige W.-VI. waarneming tot nu toe gebeurde in het centrum van De Panne door J. Launoy van de Paddenstoelenwerkgroep Westhoek.

Kort na de publicatie van dit artikel op de FB-pagina 'Mycoflora van Waardamme en wijde omgeving' ontdekte Pol Debaenst een collectie van acht exemplaren in een gazon langs de Burgweg te Veurne. Ook

daar nabij een waarschijnlijke urineplaats van honden.

⇒ Funbel 10/2013-10/2023:

Nationaal slechts twee registraties in de afgelopen 10 jaar!

- De Panne (2016): is de vondst van J. Launoy
- Tervuren (2020): een vondst van S. De Rore

Dat brengt het totaal van gevalideerde en geregistreerde waarnemingen op 7 over de laatste 10 jaar. Toch verbazend voor een stikstofminnende soort.

Mogelijks is deze vrij opvallende soort toch veel algemener dan vermoed maar wordt die door paddenstoelenliefhebbers macroscopisch niet herkend.

Dus uitkijken tijdens de herfst naar sneeuwwitte champignonachtige paddenstoelen nabij urineplaatsen van honden etc.

Literatuur:

Arnolds, E. et al. (2015). Ecologische Atlas van Paddenstoelen in Drenthe.

Knudsen H. & Vesterholt J. (2018). Funga Nordica. Vol. 1.

Blanke pronkridder (*Tricholomella constricta*) (foto: W. Slosse)

Populieridderzwam – *Tricholoma populinum*

W. Slosse, Olieslagerijstraat 53, Waardamme

Waardamme – Rooiveld, 26/10/2023

Nu eens een soort waarbij niet noodzakelijk de microscoop nodig is om de paddenstoel correct te determineren. De Populieridderzwam is een vrij forse herfstverschijning met hoeden tot soms wel 15 cm op een forse, tot 3 cm dikke steel. Je vindt hem steeds, zoals de soortnaam suggereert, in de nabijheid van Populieren.

Het geslacht Ridderzwam (*Tricholoma*) werd voor het eerst beschreven door de Zweedse mycoloog Elias Magnus Fries in 1821.

Etymologisch verwijst de van het Grieks afgeleide geslachtsnaam naar de hoedvorm (trichos = 'haar' en loma = 'zoom'). Een gegeven dat eigenlijk voor zo goed als alle *Tricholoma*'s niet opgaat. Enkel de Ruige ridderzwam (*Tricholoma vaccinum*) kenmerkt zich door een duidelijke rafelige, harige hoedrand.

De Nederlandse naam Ridderzwam is dan weer vermoedelijk afgeleid van de Duitse benaming 'Ritterling'. Volgens een legende zou dit er op wijzen dat bepaalde Ridderzwammen alleen door ridders geconsumeerd werden.

De soort 'populinum' zelf werd in 1933 door de Deense mycoloog Jakob Emanuel Lange beschreven.

Tricholoma's vormen steeds mycorrhiza met diverse soorten loofbomen waarbij – kort door de bocht – de boom in ruil voor voedingsstoffen als kalium en fosfaten, suikers aan de zwam levert. In sommige gevallen gaat deze samenlevingsvorm nog een stapje verder. De Gele ridderzwam (*Tricholoma equestre*) bijvoorbeeld, vormt mycorrhiza met bepaalde Pinussoorten. Via het mycelium van *Tricholoma equestre* onttrekt op zijn beurt de epiparasiet Stofzaad (*Monotropahypopitys*) ook zijn voedsel aan de bomen.

De vindplaats van de hier beschreven collectie bevindt zich op de linkeroever van de Rivierbeek in gemengd loofbos. De bodem is lemig

en heel voedselrijk doordat de Rivierbeek er jaarlijks buiten de oevers treed en eutroof slib afzet. Dit weerspiegelt zich in de kruidlaag waar Grote brandnetel (*Urtica dioica*) en Zevenblad (*Aegopodium podagraria*) domineren.

De groeiplaats was volledig toegedekt met bladval van Zwarte populier (*Populus nigra*). De grootste exemplaren slaagden er in het strooiselpakket omhoog te duwen en aldus hun aanwezigheid te verraden.

Macroscopie:

- Hoed:
 - glad en glibberig/vettig in natte toestand
 - dikvlezig
 - bleekbruin, naar de rand toe nog iets bleker. Oudere exemplaren verdonkeren
 - rand doorschijnend gestreept
 - ø tot 11 cm
 - plaatjes: dicht opeen; eerst wit bij veroudering roodbruin wordend
- Steel:
 - H tot 7 cm; ø tot 2,5-3 cm
 - jong: wit; bij veroudering: bleek roodbruin, soms gestreept
 - naar basis toe soms taps toelopend
- Sporee: wit.
- Geur: melig met zweem van rauwe aardappel. In tegenstelling tot literatuur niet echt sterk te noemen
- Smaak: niet geproefd

Microscopie:

- Sporen:
 - niet amyloïd
 - glad en elliptisch
- Cystidia: geen
- Basidia: 4-sporig, zeer slank

Ecologie:

De Populieridderzwam is een Europees wijdverspreide soort. Maar toch vrij zelden gemeld terwijl er in Vlaanderen en daarbuiten zeker heel wat potentiële habitats voor handen zijn. Ik vermoed dat de soort eigenlijk een verborgen bestaan leeft onder een dicht deken van dood Populierenblad.

De paddenstoelen verschijnen vanaf oktober tot eind november, tot de eerste vorstdagen. Typisch voor de soort is dat zij heksenkringen, al dan niet rond de waardboom, vormt. Ook bij deze waarneming is dit (gedeeltelijk) het geval.

Zoals hoger reeds vermeld gaat *Ticholoma populinum* een samenlevingsverband aan met Populieren. Riva (1988) vermeldt een voorkeur voor *Populus nigra*, zoals ook bij deze waarneming het geval is.

De soort vertoont een duidelijke voorkeur voor vochtige, voedselrijke, kleiige bodems. In Nederland wordt de Populieridderzwam dan ook vooral in het rivierengebied en de zeekleigebieden aangetroffen.

In Nederland vertoont de soort een regressie en werd zij in de Rode lijst (2008) als kwetsbaar opgenomen.

Verspreiding:

En hier weerom de opmerking dat de soort vanwege zijn toch wel typerende ecologie zeker wel meer te vinden moet zijn dan tot nog toe het geval is.

⇒ Waarnemingen.be (enkel gevalideerde waarnemingen) 10/2013-10/2023:

- nationaal 131 waarnemingen over 21 uurhokken de voorbije 10 jaar. Voornamelijk waargenomen in het Vlaamse landsgedeelte (19 uurhokken) wat conform de ecologie te verwachten valt. In Vlaanderen ligt het zwaartepunt van de gevalideerde waarnemingen in de Antwerpse en de Gentse regio (waarnemers-effect?).
- IFBL C2-51 (km-hok Waardamme): tot hier toe geen gevalideerde registraties.

- in West-Vlaanderen in 2 uurhokken met 6 waarnemingen: 1 te leper (2020) en 1 te Zonnebeke (2017) door Rudy Claeys en de overige 4 aan de Westkust (Koksijde & Oostduinkerke) in 2014, 2019 en 2022.

Hier blijkt duidelijk sprake van een waarnemerseffect vermits alle waarnemingen door amateurmycologen zijn ingevoerd.

⇒ Funbel 10/2013-10/2023:

- nationaal slechts een 12-tal registraties in de afgelopen 10 jaar! Waarmee ik het belang wil onderstrepen om de waarnemingen zeker ook op Funbel in te geven.
- IFBL C2-51 (km-hok Waardamme): tot hier toe geen registraties
- IFBL C2-52: tot nu toe geen registraties.
- IFBL C2-53: tot nu toe geen registraties.
- twee West-Vlaamse invoeringen: Beernem (2014) en Ruiselede (2013).

Literatuur:

- Knudsen H. & Vesterholt J. (2018). Funga Nordica. Vol. 1.
- Riva, A. (1988). Tricholoma. Fungi Europaei 3
- Deconinck, W. (2020), Zwamnamen nader toegelicht
- <https://naturetoday.com> (2017) en <https://www.mycodb.fr> (2022)

Populieridderzwam
(*Tricholoma populinum*)
(foto: W. Slosse)

Excursie 07/10/2023

Deelnemers: H. Batteu, J. Boonefaes, P. Debaenst, C. Debels, M. Decoussemaker, M. Detollenaere, W. Laforce, J. Launoy, M. Malfait, H. Nottebaere, C. Van Den Broeck.

Oostvoorduin, Oostduinkerke

Entoloma poliopus - Somber staalsteeltje	C0.48.44
Entoloma pseudoturci - Grauwbruin staalsteeltje	
Hygrocybe acutoconica - Puntmutswasplaat	
Hygrocybe insipida - Kabouterwasplaat	
Inocybe geophylla - Witte satijnvezelkop	
Lepiota subincarnata - Vaalroze parasolzwam	
Psathyrella corrugis - Sierlijke franjehoed	
Tricholoma hemisulphureum - —	
Tricholoma sulphureum - Narcisridderzwam	
Ceriporia reticulata - Bosnetje	
Peniophora quercina - Paarse eikenschorszwam	
Tomentella lapida - Glad rouwkorstje	
Xylodon flaviporus - Abrikozenbuisjeszwam	
Xylodon raduloides - Valse tandzwam	
Diatrypella quercina - Eikenschorsschijfje	
Erysiphe alphitoides - Eikenmeeldauw	
Mycosphaerella punctiformis - Gewoon puntkogeltje	
Preussia antarctica - —	
Boeremia hedericola - —	
Cladobotryum mycophilum - —	
Scleroderma areolatum - Kleine aardappelbovist	

Excursie 21/10/2023

Deelnemers: I. Antonissen, J. Bekaert, J. Boonefaes, P. Debaenst, F. Deckers, M. Decoussemaker, F. Dierickx, L. Du Seuil, M. Haerssens, C. Hanssens, F. Heyman, W. Jongsma, J. Launoy, S. Lee, M. Malfait, H. Nottebaere, F. Plasman, W. Slosse, J. Snow, C. Van Den Broeck, W. Van Caenegem, G. Van den Steen, M. Vandermarliere, J. Vanheufferswyn, A. Verbeken.

Grenspad, De Panne

Conocybe dunensis - Duinbreeksteeltje	C0.56.31
Coprinopsis ammophilae - Helminktzwam	
Cortinarius albocyaneus - —	
Hygrocybe conicoides - Duinwasplaat	
Lepiota brunneolilacea - Zandparasolzwam	
Marasmius oreades - Weidekringzwam	
Psathyrella ammophila - Duinfranjehoed	
Amanita phalloides - Groene knolamaniet	C0.56.33
Conocybe dunensis - Duinbreeksteeltje	
Cortinarius albocyaneus - —	
Cortinarius decipiens - Siersteelgordijnzwam	
Crepidotus mollis - Week oorzwammetje	
Crinipellis scabella - Piekhaarzwammetje	
Entoloma exile - Roodvoetstaalsteeltje	
Entoloma porphyrogriseum - Porfiergrijze satijnzwam	
Entoloma rhodopolium - Stinksatijnzwam	
Gliophorus psittacinus - Papegaaizwammetje	
Gymnopilus junonius - Prachtvlamhoed	
Hygrocybe conica - Zwartwordende wasplaat	
Hygrocybe insipida - Kabouterwasplaat	
Hypoloma fasciculare - Gewone zwavelkop	
Inocybe geophylla - Witte satijnvezelkop	
Inocybe langei - Grijsplaatvezelkop	
Lepiota cristata - Stinkparasolzwam	

Mycena olivaceomarginata - Bruinsnedemycena
Paralepista flaccida - Roodbruine schijnridderzwam
Paxillus filamentosus - Elzenkrulzoom
Rickenella fibula - Oranjegeel trechertje
Russula pelargonica - Geraniumrussula
Brevicellicium olivascens - Grauwgeel dwergkorstje
Byssomerulius corium - Papierzwammetje
Clavulinopsis laeticolor - Fraaie korstzwam
Fomitiporia hippophaeicola - Duindoornvuurzwam
Fuscoporia ferruginosa - Gewone korstvuurzwam
Lyomyces sambuci - Witte vlierschorszwam
Mycoacia uda - Gele stekelkorstzwam
Peniophora lycii - Berijpte schorszwam
Peniophora quercina - Paarse eikenschorszwam
Peniophorella praetermissa - Kransbekerharskorstje
Podofomes mollis - Wijdporiekurkzwam
Scopuloides rimosus - Wastandjeszwam
Steccherinum fimbriatum - Geveerde raspzwam
Steccherinum litschaueri - Witte raspzwam
Tomentella crinalis - Gestekeld rouwkorstje
Trechispora farinacea - Melig dwergkorstje
Xenasmatella alnicola - Geelrood dwergkorstje
Chitonospora ammophila - —
Hymenoscyphus imberbis - Verkleurend vlieskelkje
Leptosphaeria eustoma - Vierdelig grasvulkaantje
Leptosphaeria maculans - Zwartvlekkig vulkaantje
Lophodermium gramineum - Grasspleetlip
Peziza ammophila - Zandtulpje
Phaeosphaeria herpotrichoides - Braillevulkaantje
Preussia lasiocarpa - —
Sporormiella megalospora - Donkersporige brokkelspoorzwan
Pyrenophora dematioidea - —
Rhytisma acerinum - Esdoornvlekkenzwam
Geastrum corollinum - Tepelaardster

Geastrum saccatum - Viltige aardster
Lycoperdon excipuliforme - Plooivoetstuifzwam
Mutinus caninus - Kleine stinkzwam
Scleroderma areolatum - Kleine aardappelbovist
Tulostoma brumale - Gesteelde stuifbal
Auricularia auricula-judae - Echt judasoor
Bourdotigloea vestita - Vaag trilkorstje
Calocera cornea - Geel hoorntje
Exidiopsis effusa - Rozeblauwig korstje
Myxarium nucleatum - Klontjestrilzwam
Tremella mesenterica - Gele trilzwam
Fuligo septica - Heksenboter
Uromyces fallens - Klaverroest

D0.16.11

Excursie 11/11/2023

Deelnemers: C. Crabbé, P. Debaenst, C. Debels, M. Malfait, H. Nottebaere, A.- M. Van Schelfout, C. Van Den Broeck, G. Van den Steen.

Schipgatduinen, Koksijde

Agaricus devoniensis - Zeeduinchampignon (foto p. 81) C0.47.44
Agrocybe pediades - Grasleemhoed
Arrhenia baeospora - Kleinsporig trechtertje
Arrhenia spathulata - Gesteeld mosoortje
Clitocybe barbularum - Duinmostrechterzwam
Clitocybe leucodiatreta - Duintrechterzwam
Conocybe dunensis - Duinbreeksteeltje
Coprinopsis ammophilae - Helminktzwam
Crinipellis scabella - Piekhaarzwammetje
Flammulaster carpophilus - Kruiwilgvlloksteeltje
Galerina graminea - Grasmosklokje
Hohenbuehelia culmicola - Helmharpoenzwam
Melanoleuca cinereifolia - Duinveldridderzwam
Melanoleuca polioleuca - Zwartwitte veldridderzwam

Psathyrella ammophila - Duinfranjehoed
Stropharia caerulea - Valse kopergroenzwam
Fomitiporia hippophaeicola - Duindoornvuurzwam
Granulobasidium vellereum - Winterelfendoekje
Epicoccum nigrum - —
Tulostoma brumale - Gesteelde stuifbal
Auricularia auricula-judae - Echt judasoor
Mucilago crustacea - Groot kalkschuim

Zeeduinchampignon (*Agaricus devoniensis*) (foto: P. Debaenst)

Excursie 18/11/2023

Deelnemers: J. Boonefaes, P. Debaenst, A. Defoort, M. Detollenaere,
C. Van Den Broeck.

Tuin, K. d' Haenenlaan 23, Oostduinkerke

Agaricus comtulus - Kleine champignon C0.48.14
Agaricus subperonatus - Gordelchampignon
Lactarius sanguifluus - Wijnrode melkzwam (foto p.82)
Suillus granulatus - Melkboleet
Sphaeropsis sapinea - Dennenkegelpitje
Geastrum triplex - Gekraagde aardster

Wijnrode melkzwam (*Lactarius sanguifluus*) (foto: P. Debaenst)

Ter Yde, Oostduinkerke

Clitocybe albofragrans - Witte anijstrechtterzwam

C0.48.14

Clitocybe barbularum - Duinmostrechtterzwam

Conocybe dunensis - Duinbreeksteeltje

Cortinarius pratensis - Boomloze gordijnzwam

Crepidotus applanatus - Gestreept oorzwammetje

Crinipellis scabella - Piekhaarzwammetje

Entoloma vindobonense - Zwartbruine satijnzwam

Galerina graminea - Grasmosklokje

Galerina vittiformis - Barnsteenmosklokje

Hebeloma crustuliniforme - Radijsvaalhoed

Hygrocybe conica - Zwartwordende wasplaat

Lactarius pubescens - Donzige melkzwam

Lepiota cristata - Stinkparasolzwam

Melanoleuca melaleuca - Kale veldridderzwam

Melanoleuca polioleuca - Zwartwitte veldridderzwam

Melanoleuca rasilis - Tengere veldridderzwam

Panaeolus acuminatus - Spitse vlekplaat

Psilocybe fimetaria - Blauwvoetkaalkopje

Amarenomyces ammophilae - Helmgrasvulkaantje

Chitonospora ammophila - —

Geopora arenicola - Zandputtje

Lachnum carneolum var. longisporum - Blozend franjekelkje var.
longisporum

Peziza ammophila - Zandtulpje

Rutstroemia maritima - Helmstromakelkje

Amarenographium metableticum - —

Montagnula perforans - —

Rhytisma acerinum - Esdoornvlekkenzwam

Tulostoma brumale - Gesteelde stuifbal

Tremella mesenterica - Gele trilzwam

Zandputtje (*Geopora arenicola*) (foto: P. Debaenst)

Excursie 09/12/2023

Deelnemers: P. Debaenst, M. Haerssens, H. Nottebaere, W. Slosse.

Hannecartbos, Oostduinkerke

Armillaria mellea - Echte honingzwam	C0.48.41
Clitocybe nebularis - Nevelzwam	
Crepidotus mollis - Week oorzwammetje	
Mycena galericulata - Helmmycena	
Phloeomana hiemalis - Stronkmycena	
Pleurotus ostreatus - Gewone oesterzwam	
Bjerkandera adusta - Grijszame buisjeszwam	
Fomes fomentarius - Echte tonderzwam	
Lyomyces sambuci - Witte vlierschorszwam	
Cyanosporus caesius - Vaalblauwe kaaszwam	
Phlebia radiata - Oranje aderzwam	
Picipes badius - Peksteel	
Steccherinum ochraceum - Roze raspzwam	
Stereum subtomentosum - Waaierskorstzwam	
Trametes versicolor - Gewoon elfenbankje	
Xanthoporia radiata - Elzenweerschijnzwam	
Hysterium angustatum - Schorsspleetkooltje	
Xylaria longipes - Esdoornhoutknotzwam	
Auricularia auricula-judae - Echt judasoor	
Tremella mesenterica - Gele trilzwam	
Phlegma faginea - Beukenkorrelkopje	
Galerina marginata - Bundelmosklokje	C0.48.42
Bjerkandera adusta - Grijszame buisjeszwam	
Acrospermum compressum - Draadsporig stengeltongetje	
Cyathicula cyathoidea - Gewoon geleikelkje	
Leptosphaeria acuta - Brandnetelvulkaantje	
Rhizodiscina lignyota - Houtdropjeszwam (fot p. 85)	
Xylaria hypoxylon - Geweizwam	
Torula herbarum - Kruidenpluisje	

Dacrymyces stillatus - Oranje druppelzwam

Myxarium nucleatum - Klontjestrilzwam

Houtdropjeszwam (*Rhizodiscina lignyota*) (foto: P. Debaenst)

Workshops

Volgend jaar organiseert de PWW 8 “**MushRoom's**”. Dit zijn educatieve bijeenkomsten van de Paddenstoelenwerkgroep Westhoek. Ervaren amateurmycologen bespreken er hun vondsten van allerhande zwammen. Ook beginners/geïnteresseerden zijn welkom om kennis te maken met de fascinerende wereld van de zwammen. De MushRoom's gaan door op woensdagavond van 19u30 - 21u30.

17 januari	25 september
21 februari	23 oktober
20 maart	27 november
24 april	18 december

Naast de MushRoom's worden ook “**MushRoom's basic**” georganiseerd. Deze zijn specifiek gericht naar beginners toe en vinden tweewekelijks plaats op dinsdagvoormiddag.

Voor meer informatie betreffende de “workshops”, zie:
<https://paddenstoelenwerkgroepwesthoek.be>

Iedereen welkom!

Excursiekalender 2024

→ Deelname aan activiteiten geschiedt op eigen verantwoordelijkheid.

Za. 20/01 | **Jaarlijkse vergadering**

14u00, parking PB Duinpanne, Olmendreef 2, De Panne.

Za. 10/02 | **Krakeelduinen**, De Panne

9u30, parkeren langs de Duinhoekstraat (thv nr. 53-55), De Panne.

Za. 24/02 | **Oosthoekduinen**, De Panne

9u30, parkeren einde Blauwe Distelweg (nabij J-Club), De Panne.

Za. 09/03 | **Hannecartbos**, Oostduinkerke

9u30, parkeren langs Loze Vissertjespad/Nieuwe Ydelaan, Oostduinkerke.

Za. 30/03 | **Koekelarebos**, Koekelare

9u30, parking Litterveldstraat, Koekelare of 8u45 carpoolparking, einde Ieperse Steenweg (nabij bakkerijmuseum, afrit E40), Veurne.

Za. 13/04 | **Bellevédère**, Koksijde

9u30, parking R. Vandammestraat (parking Brico/Carrefour), Koksijde.

Za. 27/04 | **VI. Natuurreservaat De Westhoek** (zuid), De Panne

9u30 parking nabij Famiflora (ex Tropicflora) Duinhoekstraat 143, De Panne.

Za. 11/05 | **Galgebossen**, Elverdinge (Ieper)

9u30, parking Galgebossen (langs Gasthuisstraat), Elverdinge of 8u45, carpoolparking einde Ieperse Steenweg (nabij bakkerijmuseum, afrit E40), Veurne.

Za. 25/05 | **Ter Yde**, Oostduinkerke

9u30, parkeren nabij hoek Tennispad/Galjoenweg, Oostduinkerke

- Za. 15/06 | **Eversambos** (zuid), Stavele (Alveringem)
9u30, parking langs de Eversamstraat, Stavele (Alveringem).
- Za. 20/07 | **Vrijbos**, Houthulst
9u30, parking Keunedreef (via Eug. De Grootlaan), Houthulst of 8u45 carpoolparking, einde Ieperse Steenweg (nabij bakkerijmuseum, afrit E40) Veurne.
- Za. 17/08 | **Pistelbos**, Veurne
9u30, parkeren in de Bulskampstraat (vertrekend van de Europalaan meteen links), Veurne.
- Za. 07/09 | **Houtsaegerduinen**, De Panne
9u30, parkeren einde Marktlaan, De Panne.
- Za. 21/09 | **De Doornpanne**, Oostduinkerke
9u30, parkeren einde Visserstraat (thv huisnr. 61), Oostduinkerke.
- Za. 05/10 | **Domein Kasteel Beauvoorde**, Wulveringem (Veurne)
9u30, parkeren aan de kerk in de Wulveringemstraat, Wulveringem (Veurne).
- **Ma. tem Vr. 14/10-18/10 | Midweek Viroinval (later meer info)**
- Za. 26/10 | **Rooveld/Kampveld**. Waardamme (Oostkamp). Dagexcursie (picknick!).
9u30, parking Denemetstraat, Waardamme of 8u45 carpoolparking, einde Ieperse Steenweg (nabij bakkerijmuseum, afrit E40), Veurne.
- Za. 16/11 | **Duinen Lombardsijde**, Lombardsijde (Middelkerke)
9u30, parking Idyllelaan, Lombardsijde (Middelkerke).
- Za. 30/11 | **Hoge Bleker**, Koksijde
9u30, parking op kruispunt Panoramalaan/César Francklaan, Koksijde.
- Za. 14/12 | **Cabourduinen**, Adinkerke
9u30, parkeren Veldstraat/Maerestraat (Au retour de la chasse), Adinkerke.

Mush-Room's 1ste kwartaal 2024

De volgende Mush-Room's gaan door in het Duinenhuis, Bettystraat 7 te Koksijde, van 19u30 tot 21u30. Dit op:

- 17 januari
- 21 februari
- 20 maart

Excursies 1ste kwartaal 2024

Za. 20/01 | **Jaarlijkse vergadering**

14u00, parking PB Duinpanne, Olmendreef 2, De Panne.

Za. 10/02 | **Krakeelduinen**, De Panne

9u30, parkeren langs de Duinhoekstraat (thv nr. 53-55), De Panne.

Za. 24/02 | **Oosthoekduinen**, De Panne

9u30, parkeren einde Blauwe Distelweg (nabij J-Club), De Panne.

Za. 09/03 | **Hannecartbos**, Oostduinkerke

9u30, parkeren langs Loze Vissertjespad/Nieuwe Ydelaan, Oostduinkerke.

Za. 30/03 | **Koekelarebos**, Koekelare

9u30, parking Litterveldstraat, Koekelare of 8u45 carpoolparking, einde Ieperse Steenweg (nabij bakkerijmuseum, afrit E40), Veurne.

COLOFON

Voorzitter (+ redactie De Aardster)

Debaenst Pol pol_debaenst@msn.com

Burgweg 19, 8630 Veurne; 058 31 39 69

Mush-Room's (educatieve binnenhuisactiviteiten)

Van Den Broeck Carl carl.vandenbroeck@gmail.com

Prins Karelstraat 24, 8670 Koksijde; 0475 22 08 43

Vertegenwoordiging in de milieuraad Veurne

Nottebaere Hilde hilde.nottebaere@skynet.be

Sportlaan 7, 8660 De Panne; 058 41 48 08

Medebestuurleden

Batteu Hubert

Zeedijk 210/321, 8670 Koksijde

Launoy Jacky jacky@launoy.be

Konijnenweg 11, 8660 De Panne; 058 41 37 25

Ruyseveldt Hugo hugo.ruyseveldt@telenet.be

Voetbalstraat 21/16, 8630 Veurne; 058 31 52 96

Beheerder website en facebook pagina

Mireille Malfait mireillemalfait@telenet.be

Prins Albertlaan 58 / 101, 8660 De Panne; 0477 61 39 55

Artikels

Alle leden van de PWW hebben het recht artikels te publiceren in De Aardster. Deze worden liefst per e-mail opgestuurd, vier weken vóór het versturen van De Aardster. Gelieve steeds de naam en het volledige adres van de auteur te vermelden.

Copyright © PWW

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd door middel van druk, fotokopieën, geautomatiseerde gegevensbestanden of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de uitgever.

Paddenstoelenwerkgroep Westhoek

De Paddenstoelenwerkgroep Westhoek (PWW) is als zelfstandige natuurwerkgroep opgericht in 1997.

De PWW heeft als doel de belangstelling voor én de beoefening van de mycologie te bevorderen in zijn werkingsgebied de 'Westhoek'. Zij wil ook bijdragen tot het behoud en de bescherming van de boeiende paddenstoelenflora in de Westhoek.

Kandidaat leden kunnen vrij aan activiteiten deelnemen.

Als lid van de PWW:

- Kan je deelnemen aan alle excursies.
- Kan je deelnemen aan de jaarlijkse vergadering en aan alle Mush-Room's.
- Ontvang je driemaandelijks ons tijdschrift "De Aardster" (digitaal) met verslagen van de activiteiten, alsook mycologische artikels en berichten.
- Kan je artikels of berichten laten publiceren in De Aardster.
- Kan je hulp vragen bij het determineren, zowel macro- als microscopisch. Dit geldt voor zowel beginners als gevorderden.
- Maak je het mogelijk dat er educatief materiaal aangekocht wordt.
- Onderstreep je mee dat je het belangrijk vindt dat de studie van de biodiversiteit en de ecologie van zwammen zijn plaats heeft in het groter geheel van natuurbehoud.

Alle waarnemingen van zwammen en slijmzwammen worden jaarlijks opgestuurd naar Funbel (Fungi van België, databank).

Men wordt lid door overschrijving van 8,00 EUR op het IBAN-nummer BE50 4745 2176 1118 met bankcode BIC: KREDBEBB van de Paddenstoelenwerkgroep Westhoek te Veurne.